

Een beknopte bibliografie van de Mechelse gesc...

Alle hieronder opgesomde werken kan je raadplegen in de [stedelijke erfgoedbibliotheek \(/stedelijke-erfgoedbibliotheek-mechelen\)](#).

Sommige werken zijn nog verkrijgbaar in het Stadsarchief (meer info via [mail \(mailto:stadsarchief@mechelen.be\)](mailto:stadsarchief@mechelen.be)). Andere zijn te koop bij [de dienst Archeologie \(https://www.mechelen.be/dienst-archeologie\)](https://www.mechelen.be/dienst-archeologie), [Museum Hof van Busleyden \(https://www.mechelen.be/musea-en-erfgoed-3\)](https://www.mechelen.be/musea-en-erfgoed-3) of de diverse boekhandels in de stad.

- [Algemeen](#)
- [Archeologie](#)
- [Architectuur](#)
- [Berthouts](#)
- [Bestuursinstellingen van de stad en heerlijkheid Mechelen](#)
- [Bourgondiërs](#)
- [Eerste Wereldoorlog](#)
- [Grote Raad](#)
- [Kunst](#)
- [Meubelen](#)
- [Vlieten en andere waterlopen](#)

Algemeen

De meest recente algemene geschiedenis van Mechelen dateert uit 1991 en kwam tot stand onder de redactie van Raymond Van Uytven: **'De geschiedenis van Mechelen. Van Heerlijkheid tot Stadsgewest'**. Mechelen, 1991. Ze bevat per hoofdstuk bibliografische aanwijzingen en vormt dus een prima vertrekpunt.

Voor de periode na 1991 is dit werk aanvulbaar aan de hand van de jaarlijkse bibliografie in de **'Handelingen van de Koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen'**. Op dit tijdschrift bestaan handige indexen op titel en thema. Je vindt die je op de [website \(/koninklijke-kring-voor-oudheidkunde-kunst-en-letteren-van-mechelen\)](#) van de Koninklijke Kring (onder Publicaties).

Andere tijdschriften zijn **'Mechlinia (/mechlinia)'** (1921-1933) en **'Mechelse Bijdragen (/mechelse-bijdragen)'** (1934-1943 en 1949).

Ook onmisbare algemene werken zijn CROENEN, G., INSTALLE, H. en ROMBAUT, H. **'Historische stedenatlas van België. Mechelen'**. Brussel, 1997 en INSTALLE, H. e.a. **'Historische Stedenatlas van België. Mechelen II'** (Handelingen van de Koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen, C/II). Mechelen, 1997.

Een handig chronologisch overzicht van de Mechelse geschiedenis is **'Mechelse Kronieken van het jaar 1 tot 1945'** van F.A. Berlemont (Brussel, 1975).

Eerder folkloristisch van inslag maar ook heel belangrijk is KOCKEN, M. **'Gids voor oud en groot Mechelen'**. 2de uitgave. Mechelen, 1989.

De vulgariserende twintigdelige reeks **'Waar is de tijd?-Mechelen'** is een bruikbare eerste insteek op verschillende thema's.

Je vindt ook heel wat werken over Mechelen terug via de bibliografie in het [Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis \(/belgisch-tijdschrift-voor-filologie-en-geschiedenis\)](#).

Voor Mechelen in de 19de eeuw is er het boek 'Een stad in omwenteling. Een reis door Mechelen in de 'lange' negentiende eeuw 1789-1914' uit 2017 van Herwig De Lannoy.

[Terug naar boven](#)

Archeologie

Een schitterend staaltje van het archeologisch onderzoek in de stad is het recente werk ERVYNCK, A., KINNAER, F., TROUBLEYN, L. e.a. **'Het Steen en de burgers. Onderzoek van de laatmiddeleeuwse gevangenis van Mechelen'**. Mechelen, 2007.

[Terug naar boven](#)

Architectuur

Het vertrekpunt voor een onderzoek naar het rijke Mechelse bouwkundig erfgoed is **'Stad Mechelen. Binnenstad'** (Bouwen door de eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Deel 9n). Brussel, 1984 en **'Kanton Mechelen. Arrondissement Mechelen. Provincie Antwerpen'** (Bouwen door de eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Deel 13n 2). Brussel, 1995. De informatie uit deze publicaties vind je ook digitaal via de [Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed \(/inventaris-van-het-bouwkundig-erfgoed\)](#).

De belangrijke stedenbouwkundige veranderingen uit de jaren 1950 komen aan bod in: STROOBANTS, B. **'Mechelen bouwt. Architectuur en stedenbouw in de fifties'**. Mechelen, 2008.

Lees meer over [huizenonderzoek in Mechelen \(/meer-weten-over-de-geschiedenis-van-je-huis-2\)](#).

[Terug naar boven](#)

Berthouts

Voor verdere informatie over de Berthouts is er Croenen, G. Familie en macht. **'De familie Berthout en de Brabantse adel'**. Leuven, 2003.

[Terug naar boven](#)

Bestuursinstellingen van de stad en de heerlijkheid Mechelen

Nadere toelichtingen rond de bestuursinstellingen van de Heerlijkheid Mechelen kunnen teruggevonden worden in INSTALLE, H. **'Bestuursinstellingen van de Heerlijkheid Mechelen (11de eeuw-1795)'**, in: VAN UYTVEN, R. e.a. De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795 (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën. Studia LXXXII). Brussel, 2000, pp. 835-864.

Voor de periode onder keizerin Maria-Theresia is er het uitstekende werk van INSTALLE, H. **'Patriciërs en Ambachtslui in het Stadsbestuur te Mechelen onder Maria-Theresia. De sociale status van burgemeesters en schepenen (1740-1780)'**. Mechelen, 1982.

[Terug naar boven](#)

Bourgondiërs

Margareta van York en Margareta van Oostenrijk en hun hofcultuur worden uitvoerig behandeld in EICHBERGER, D. red. **'Dames met Klasse. Margareta van York. Margareta van Oostenrijk'**. Mechelen, 2005.

Voor de Bourgondiërs in het algemeen is er BLOCKMANS, W. en PREVENIER, W. **'De Bourgondiërs. De Nederlanden op weg naar eenheid. 1384-1530'**. Amsterdam-Leuven, 1997.

[Terug naar boven](#)

Eerste en Tweede Wereldoorlog

Wie meer wil weten over Mechelen tijdens de Eerste Wereldoorlog leest best **'Oorlog aan de Dijle. Mechelen tijdens de Eerste Wereldoorlog'** van Geert Clerbout.

Een goed vertrekpunt voor de geschiedenis van de stad tijdens het volgende wereldconflict is **'Mechelen in de Tweede Wereldoorlog. Het leven in een stad om en rond de Tweede Wereldoorlog'** (1990) van Sabine Deboosere.

[Terug naar boven](#)

Grote Raad

Rond de Grote Raad is er HUSKEN, W. red. **'De Grote Raad. Moord, Woordbreuk en Andere Schandalen'**. Mechelen, 2004.

[Terug naar boven](#)

Kunst

Mechelen beschikt over een schitterend kunstpatrimonium. Het meest recente (vulgariserende) overzicht is DE METS, R. **'Mechelen. Kunst van de middeleeuwen tot heden'**. Mechelen, 2007.

[Terug naar boven](#)

Meubelen

De productie van meubelen is gedurende eeuwen van groot belang geweest voor Mechelen. Een overzicht is te vinden in de tentoonstellingscatalogus **'Het Mechelse meubel 1500-2000: van houtsnijwerk tot design'**. Mechelen, 2000 (coördinatie door Heidi De Nijn).

[Terug naar boven](#)

Vlieten en andere waterlopen

Water heeft steeds een cruciale rol gespeeld in de Mechelse geschiedenis. Vroeger bepaalden talloze vlieten het stadsbeeld. Het basiswerk voor deze vlieten blijft tot op de huidige dag BERLEMONT, F. **'Water in de straten van Mechelen. Historische tochten op de Dijle en de vlietjes'**. 2 dln. Mechelen, 1980.

Voor de Leuvens vaart is er VANDEGOOR, G. **'Het kanaal Leuven-Mechelen in heden en verleden (1750-2000)'**. Haacht, 1998.

[Terug naar boven](#)

